

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTAS
EKONOMINIŲ PAŽEIDIMŲ IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS SKYRIUS

PAŽYMA

2016-10-26 Nr. NV-3350

Vilnius

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. RUGSĖJO 24 D. NUTARIMO NR. 942 „DĖL KRITERIJŲ, KURIAIS VADOVAUJANTIS KLIENTAS LAIKOMAS KELIANČIU MAŽĄ PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO GRĖSMĖ, IR KRITERIJŲ, KURIAIS VADOVAUJANTIS LAIKOMA, KAD YRA DIDELĖ PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO GRĖSMĖ, SĄRAŠO, KLIENTO IR NAUDOS GAVĖJO TAPATYBĖS, KELIŲ TARPUSAVYJE SUSIJUSIŲ PINIGINIŲ OPERACIJŲ NUSTATYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO IR INFORMACIJOS APIE PASTEBĖTUS GALIMO PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO POŽYMIUS, LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS IR PRIEMONES, KURIŲ BUVO IMTASI PRIEŠ PAŽEIDĖJUS, PATEIKIMO TVARKOS NUSTATYMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TAP-16-1673(2); TAIS NR. 16-9379(4))

1. **Projektą teikia** Finansų ministerija.
2. **Projekto tikslas, esmė.** Įtvirtinti nuotolinio asmens tapatybės nustatymo priemonės, kurios atitiks šiuolaikines tendencijas, užtikrins palankias sąlygas finansinių technologijų industrijos augimui Lietuvoje, finansinių technologijų bendrovių pritraukimui, tinkamai pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. rugsėjo 24 d. nutarimas Nr. 942 „Dėl Kriterijų, kuriais vadovaujantis klientas laikomas keliančiu mažą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmę, ir kriterijų, kuriais vadovaujantis laikoma, kad yra didelė pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmė, sąrašo, kliento ir naudos gavėjo tapatybės, kelių tarpusavyje susijusių piniginių operacijų nustatymo taisyklių patvirtinimo ir informacijos apie pastebėtus galimo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo požymius, Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pažeidimus ir priemones, kurių buvo imtasi prieš pažeidėjus, pateikimo tvarkos nustatymo“ (toliau – Vyriausybės nutarimas) nustato nuotolinio asmens tapatybės nustatymo būdus. **Pagal Vyriausybės nutarimo 10 punktą, nuotolinis asmens tapatybės nustatymas galimas naudojant kvalifikuotą elektroninį parašą.**

Kvalifikuoto elektroninio parašo naudojimas yra **laikomas neveiksmingu**, nes: kvalifikuoto elektroninio parašo naudojimas Lietuvoje nėra paplitęs; Europos Sąjungoje nėra vieno bendro kvalifikuoto elektroninio parašo standarto; tai netinkama priemonė asmenų iš trečiųjų šalių tapatybei nustatyti nuotoliniu būdu.

Pažymėtina, kad **egzistuojantis teisinis reguliavimas nuotolinį asmens tapatybės nustatymą leidžia taikyti tik Lietuvos Respublikos piliečiams.**

Vyriausybės nutarimo pakeitimo projektu **siūloma išplėsti nuotolinio asmens tapatybės nustatymo galimybes, įtvirtinant 3 būdus:** 1) naudojant kvalifikuotą elektroninį parašą ir tik

tais atvejais, jeigu kliento tapatybė prieš jam išduodant kvalifikuotą sertifikatą buvo nustatyta jam fiziškai dalyvaujant; 2) naudojant Europos Sąjungoje išduotas elektroninės atpažinties priemonės, veikiančias pagal aukšto arba pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties schemas; 3) naudojantis elektroninėmis priemonėmis leidžiančiomis tiesioginio vaizdo perdavimą, jeigu įvykdoma bent viena iš šių sąlygų: a) tiesioginio vaizdo perdavimo metu užfiksuojamas tapatybę patvirtinančio dokumento arba leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje originalas ir kliento tapatybė patvirtinama naudojantis bent pažangiuoju elektroniniu parašu; b) tiesioginio vaizdo perdavimo metu užfiksuojamas kliento veido atvaizdas ir kliento parodytas tapatybę patvirtinančio dokumento arba leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje originalas.

- 3. Derinimas.** Projektas svarstytas 2016 spalio 18 d. ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime ir patikslintas pagal pasitarime išsakytas pastabas ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento išvadas.

Projektas papildomai suderintas su Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentu, Europos teisės departamentu, Vidaus reikalų ministerija ir Valstybine duomenų apsaugos inspekcija.

- 4. Dalykinio vertinimo išvada.** Teikiamas projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento reikalavimus.

Ekonominių pažeidimų ir korupcijos prevencijos skyriaus
vyriausiasis specialistas

Domas Galkauskas

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-10-24 Nr. (7.29-04)-6K-1604348

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – Finansų ministerija) teikia pagal š. m. spalio 18 d. Ministerijų atstovų pasitarime išsakytas pastabas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento išvadas patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. rugsėjo 24 d. nutarimo Nr. 942 „Dėl kriterijų, kuriais vadovaujantis klientas laikomas keliančiu mažą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmę, ir kriterijų, kuriais vadovaujantis laikoma, kad yra didelė pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmė, sąrašo, kliento ir naudos gavėjo tapatybės, kelių tarpusavyje susijusių piniginių operacijų nustatymo taisyklių patvirtinimo ir informacijos apie pastebėtus galimo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo požymius, Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pažeidimus ir priemones, kurių buvo imtasi prieš pažeidėjus, pateikimo tvarkos nustatymo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Projektas darbo tvarka papildomai suderintas su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentu, Europos teisės departamentu, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija ir Valstybine duomenų apsaugos inspekcija.

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento (direktorius – Sigitas Mitkus, tel. (8 5) 239 0070, el. p. sigitas.mitkus@finmin.lt) Draudimo veiklos skyriaus (vedėja – Lolita Šumskaitė, tel. (8 5) 239 0180, el. p. lolita.sumskaite@finmin.lt) vyr. specialistė Jovita Burlėgienė, tel. (8 5) 219 4416, el. p. jovita.burlegiene@finmin.lt.

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 8 lapai.

Finansų ministrė

Rasa Budbergytė

J. Burlėgienė, 219 4416

1 Lydraštis teikimas LRV

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. RUGSĖJO 24 D. NUTARIMO NR. 942 „DĖL KRITERIJŲ, KURIAIS VADOVAUJANTIS KLIENTAS LAIKOMAS KELIANČIU MAŽĄ PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO GRĖSMĖ, IR KRITERIJŲ, KURIAIS VADOVAUJANTIS LAIKOMA, KAD YRA DIDELĖ PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO GRĖSMĖ, SĄRAŠO, KLIENTO IR NAUDOS GAVĖJO TAPATYBĖS, KELIŲ TARPUSAVYJE SUSIJUSIŲ PINIGINIŲ OPERACIJŲ NUSTATYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO IR INFORMACIJOS APIE PASTEBĖTUS GALIMO PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO POŽYMIUS, LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS IR PRIEMONES, KURIŲ BUVO IMTASI PRIEŠ PAŽEIDĖJUS, PATEIKIMO TVARKOS NUSTATYMO“ PAKEITIMO

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos 2008 m. rugsėjo 24 d. nutarimą Nr. 942 „Dėl Kriterijų, kuriais vadovaujantis klientas laikomas keliančiu mažą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmę, ir kriterijų, kuriais vadovaujantis laikoma, kad yra didelė pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmė, sąrašo, Kliento ir naudos gavėjo tapatybės, kelių tarpusavyje susijusių piniginių operacijų nustatymo taisyklių patvirtinimo ir informacijos apie pastebėtus galimo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo požymius, Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pažeidimus ir priemones, kurių buvo imtasi prieš pažeidėjus, pateikimo tvarkos nustatymo“:

1.1. Pakeisti preambulę ir ją išdėstyti taip:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 8 straipsniu, 9 straipsnio 14 dalimi, 10 straipsnio 3 dalimi, 11 straipsnio 8 dalimi ir įgyvendindama 2006 m. rugpjūčio 1 d. Komisijos direktyvos 2006/70/EB, nustatančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/60/EB įgyvendinimo priemones, susijusias su politikoje dalyvaujančių asmenų apibrėžimu, ir supaprastinto deramo klientų tikrinimo procedūroms taikomus techninius kriterijus bei išimtis, suteikiamas dėl to, kad finansine veikla verčiamasi retai arba labai ribotai (OL 2006 L 214, p. 29), 3 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 1 dalį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a: “ .

1.2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Kriterijų, kuriais vadovaujantis klientas laikomas keliančiu mažą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmę, ir kriterijų, kuriais vadovaujantis laikoma, kad yra didelė pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmė, sąrašą:

1.2.1. Pakeisti 1.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„1.1. Klientas yra Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo arba Europos Sąjungos valstybių narių nustatyta tvarka įsteigta viešoji įstaiga ir atitinka visus šiuos kriterijus:

1.1.1. Klientui yra nustatytos funkcijos pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo arba Europos Sąjungos antrinės teisės aktus.

1.1.2. Informacija apie kliento tapatybę yra viešai prieinama ir finansų įstaigai ar kitam subjektui jos skaidrumas nekelia abejonių.

1.1.3. Kliento veikla ir jos apskaitos metodai finansų įstaigai ar kitam subjektui yra aiškūs ir suprantami.

1.1.4. Klientas yra atskaitingas Europos Sąjungos institucijai arba Europos Sąjungos valstybės narės valdžios institucijoms.“;

1.2.2. Pakeisti 1.2.4 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„1.2.4. Pagrindinė kliento veikla nėra finansų įstaigos ar kito subjekto vykdoma veikla, išskyrus nurodytą Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 2 straipsnio 10 dalies 7 punkte.“;

1.2.3. Pakeisti 2.5 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„2.5. Kliento, kliento atstovo (jeigu piniginė operacija atliekama per atstovą), asmens, kurio naudai atliekama piniginė operacija, tapatybę nustatantys duomenys atitinka Lietuvos Respublikos ir tarptautinių organizacijų (FATF, Jungtinių Tautų Organizacijos, Europos Sąjungos) sudarytuose sąrašuose pateiktus su pinigų plovimu ir (ar) teroristine veikla susijusių asmenų duomenis arba jiems yra taikomos finansinės sankcijos pagal Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymą.“

1.2.4. Pakeisti 2.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„2.6. Klientas – juridinis asmuo ar kita organizacija yra registruotas (-a) tikslinėje teritorijoje, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme.“

1.3. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintas Kliento ir naudos gavėjo tapatybės, kelių tarpusavyje susijusių piniginių operacijų nustatymo taisykles:

1.3.1. Pakeisti 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme (toliau vadinama – Įstatymas) ir 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL 2014 L 257, p. 73).“

1.3.2. Pakeisti 3.2.4 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.2.4 tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje numeris, jo išdavimo vieta ir galiojimo laikas, arba leidimo nuolat gyventi užsienio valstybėje numeris ir galiojimo laikas, jo išdavimo vieta ir data (taikoma užsieniečiams, nuolat gyvenantiems užsienio valstybėje);“

1.3.3. Pakeisti 5.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„5.1. įvertinti, ar klientas – fizinis asmuo, pradedantis bendradarbiauti su finansų įstaiga ar kitu subjektu, pateikia galiojančius tapatybę patvirtinančius dokumentus arba juos atitinkančią leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje; nustatyti, ar jo pateiktame dokumente yra būtent to kliento nuotrauka;“

1.3.4. Pakeisti 5.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„5.6. kai reikia nustatyti užsieniečio kliento tapatybę, padaryti tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje puslapio su nuotrauka kopiją arba nuskenuoti dokumentą; pensijų fondų valdymo įmonių (sudarant pensijų kaupimo sutartis), draudimo įmonių ir draudimo brokerių įmonių atsakingas darbuotojas privalo padaryti fizinio asmens pateikto tapatybę patvirtinančio dokumento puslapio, kuriame yra šio fizinio asmens nuotrauka, kopiją arba nuskenuoti dokumentą arba įrašyti asmens duomenis (vardas ir pavardė, asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti) pildomame dokumente (pensijų kaupimo sutartyje ar draudimo liudijime – polise);“

1.3.5. Pakeisti 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6. Be duomenų, nurodytų šių taisyklių 4 punkte, klientas – juridinis asmuo ar kita organizacija, registruotas (-a) tikslinėje teritorijoje, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, ir asmuo, atstovaujantis šiam juridiniam asmeniui ar organizacijai, taip pat privalo pateikti rašytinę informaciją apie savo dabartinę gyvenamąją vietą, pašto adresą ir kontaktinę informaciją (veikiančius telefono numerius, elektroninio pašto adresus).“;

1.3.6. Pakeisti 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7. Jeigu klientas yra juridinis asmuo, atstovaujamas fizinio asmens, arba klientui – fiziniam asmeniui atstovauja kitas fizinis asmuo, finansų įstaiga ar kitas subjektas turi pareikalauti iš jo įgaliojimo ir, jeigu yra galimybė, patikrinti jo galiojimą (tai yra jį išdavusio asmens teisę išduoti tokį įgaliojimą), įgaliojimo galiojimo laiką, kokius veiksmus atlikti nurodyta įgaliojime (įgaliojimas turi atitikti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso reikalavimus).“

1.3.7. Pakeisti 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8. Tapatybei nustatyti turi būti pateikti dokumentų originalai arba šių dokumentų kopijos su notaro liudijimu, patvirtinančiu dokumento kopijos tikrumą. Šis reikalavimas netaikomas, kai kliento tapatybė nustatoma jam fiziškai nedalyvaujant, tai yra nuotoliniu būdu (toliau – nuotolinis būdas), laikantis šių taisyklių 10 punkte nustatytų reikalavimų.“

1.3.8. Pakeisti 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9. Ant kiekvieno kliento tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje, kurio originalo finansų įstaigoje ar kitame subjekte nėra, kopijos (jeigu daroma popierinė dokumento kopija) finansų įstaigos ar kito subjekto atsakingas darbuotojas, padaręs dokumento kopiją, privalo uždėti tikrumo žymą. Tikrumo žymą sudaro žodžiai „Kopija tikra“, atsakingo darbuotojo pareigų pavadinimas, parašas, vardas ir pavardė, data, finansų įstaigos ar kito subjekto antspaudas. Jeigu antspaudą turėti neprivaloma pagal finansų įstaigos ar kito subjekto veiklą reguliuojančius teisės aktus, kliento tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje kopijos, tikrumas (jeigu daroma popierinė dokumento kopija) patvirtinamas finansų įstaigos ar kito subjekto atsakingo darbuotojo parašu, taip pat nurodoma atsakingo darbuotojo pareigų pavadinimas, vardas, pavardė ir data.“

1.3.9. Pakeisti 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10. Finansų įstaigos ir kiti subjektai gali nustatyti klientų tapatybę nuotoliniu būdu, šiais atvejais:

10.1. kai informacija apie asmens tapatybę patvirtinama naudojantis kvalifikuotu elektroniniu parašu, kuris atitinka reglamento (ES) Nr. 910/2014, reikalavimus. Trečiųjų valstybių kvalifikuoti elektroniniai parašai pripažįstami vadovaujantis reglamento (ES) Nr. 910/2014 14 straipsniu;

10.2. kai informacija apie asmens tapatybę patvirtinama Europos Sąjungoje išduotomis elektroninės atpažinties priemonėmis, veikiančiomis pagal aukšto arba pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties schemas, nustatytas reglamento (ES) Nr. 910/2014 8 straipsnyje;

10.3. kai naudojamos elektroninės priemonės, leidžiančios tiesioginio vaizdo perdavimą vienu iš šių būdų:

10.3.1. tiesioginio vaizdo perdavimo metu užfiksuojamas tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje originalas ir kliento tapatybę patvirtinama naudojantis bent pažangiuoju elektroniniu parašu, atitinkančiu reglamento (ES) Nr. 910/2014 26 straipsnio reikalavimus;

10.3.2. tiesioginio vaizdo perdavimo metu užfiksuojamas kliento veido atvaizdas ir kliento parodytas tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje originalas.“

1.3.10. Papildyti 10¹ punktu:

„10¹. Nustatyti tapatybę šių taisyklių 10.1 ir 10.2 papunkčiuose nurodytais atvejais galima, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

10¹.1. prieš kliento tapatybės nustatymą šių taisyklių 10.1 ir 10.2 papunkčiuose nurodytais atvejais, kliento tapatybė buvo nustatyta jam fiziškai dalyvaujant išduodant kvalifikuoto elektroninio parašo sertifikatą ar elektroninės atpažinties priemonę, veikiančią pagal aukšto arba pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties schemą ir vykdant šių taisyklių 3 punkto reikalavimus;

10¹.2. kliento – fizinio asmens ir juridinio asmens atstovo – tapatybė buvo nustatyta iš šių taisyklių 3, 4, 6 ir 7 punktuose nurodytų dokumentų.“

1.3.11. Papildyti 10² punktu:

„10². Nustatydami kliento tapatybę pagal šių taisyklių 10 punktą, finansų įstaigos ir kiti subjektai privalo vykdyti šių taisyklių 5.3 ir 5.4 papunkčių reikalavimus ir tapatybei nustatyti panaudoti papildomus duomenis, dokumentus ar informaciją, gautus iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio, kurie leidžia įsitikinti kliento tapatybės autentiškumu.“

1.3.12. Papildyti 10³ punktu:

„10³. Kliento vaizdo ir garso tapatybės duomenys, nustatyti nuotoliniu būdu, turi būti saugomi 10 metų nuo sandorių ar dalykinių santykių su klientu pabaigos dienos tuo formatu, kuriuo buvo surinkti.“

1.3.13. Papildyti 10⁴ punktu:

„10⁴. Techninius reikalavimus kliento tapatybės nustatymo procesui, kai tapatybė nustatoma nuotoliniu būdu, naudojantis elektroninėmis priemonėmis, leidžiančiomis tiesioginio vaizdo perdavimą, kaip nurodyta šių taisyklių 10.3 papunktyje, nustato Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.“

1.3.14. Papildyti 10⁵ punktu:

„10⁵. Atsakomybė dėl šiose taisyklėse nustatytų kliento tapatybės nustatymo reikalavimų įvykdymo, kai kliento tapatybė nustatoma nuotoliniu būdu, tenka finansų įstaigoms ir kitiems subjektams, išskyrus atvejus, kai kliento tapatybė buvo nustatyta naudojant elektroninės atpažinties priemonę, veikiančią pagal aukšto arba pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties schemas, nustatytas reglamento (ES) Nr. 910/2014 8 straipsnyje“.

1.3.15. Pakeisti 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13. Pateiktų duomenų teisingumą klientas patvirtina parašu ir (arba) antspaudu (jeigu jis antspaudą privalo turėti pagal jo veiklą reguliuojančius teisės aktus) savo byloje ar anketoje arba kvalifikuotu elektroniniu parašu. Šis reikalavimas netaikomas, jeigu duomenys pateikiami nuotoliniu būdu, kai klientas pateikdamas duomenis tuo pačiu patvirtina jų teisingumą.“

2. Šis nutarimas įsigalioja 2016 m. gruodžio 1 dieną.

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras

Finansų ministrė
Rasa Budbergytė

2016 12 24

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. RUGSĖJO 24 D. NUTARIMO NR. 942 „DĖL KRITERIJŲ, KURIAIS VADOVAUJANTIS KLIENTAS LAIKOMAS KELIANČIU MAŽĄ PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO GRĖSMĖ, IR KRITERIJŲ, KURIAIS VADOVAUJANTIS LAIKOMA, KAD YRA DIDELĖ PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO GRĖSMĖ, SĄRAŠO, KLIENTO IR NAUDOS GAVĖJO TAPATYBĖS, KELIŲ TARPUSAVYJE SUSIJUSIŲ PINIGINIŲ OPERACIJŲ NUSTATYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO IR INFORMACIJOS APIE PASTEBĖTUS GALIMO PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO POŽYMIUS, LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS IR PRIEMONES, KURIŲ BUVO IMTASI PRIEŠ PAŽEIDĖJUS, PATEIKIMO TVARKOS NUSTATYMO“ PAKEITIMO

2016 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos 2008 m. rugsėjo 24 d. nutarimą Nr. 942 „Dėl Kriterijų, kuriais vadovaujantis klientas laikomas keliančiu mažą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmę, ir kriterijų, kuriais vadovaujantis laikoma, kad yra didelė pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmė, sąrašo, Kliento ir naudos gavėjo tapatybės, kelių tarpusavyje susijusių piniginių operacijų nustatymo taisyklių patvirtinimo ir informacijos apie pastebėtus galimo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo požymius, Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pažeidimus ir priemones, kurių buvo imtasi prieš pažeidėjus, pateikimo tvarkos nustatymo“:

1.1. Pakeisti preambulę ir ją išdėstyti taip:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (~~Žin., 1997, Nr. 64-1502; 2008, Nr. 10-335~~) 8 straipsniu, 9 straipsnio 14 dalimi, 10 straipsnio 3 dalimi, 11 straipsnio 8 dalimi ir įgyvendindama 2006 m. rugpjūčio 1 d. Komisijos direktyvos 2006/70/EB, nustatančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/60/EB įgyvendinimo priemones, susijusias su politikoje dalyvaujančių asmenų apibrėžimu, ir supaprastinto deramo klientų tikrinimo procedūroms taikomus techninius kriterijus bei išimtis, suteikiamas dėl to, kad finansine veikla verčiamasi retai arba labai ribotai (OL 2006 L 214, p. 29), 3 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 1 dalį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a: “ .

1.2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Kriterijų, kuriais vadovaujantis klientas laikomas keliančiu mažą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmę, ir kriterijų, kuriais vadovaujantis laikoma, kad yra didelė pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmė, sąrašą:

1.2.1. Pakeisti 1.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„1.1. Klientas yra Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo (~~Žin., 1996, Nr. 68-1633; 2004, Nr. 25-752~~) arba Europos Sąjungos valstybių narių nustatyta tvarka įsteigta viešoji įstaiga ir atitinka visus šiuos kriterijus:

1.1.1. Klientui yra nustatytos funkcijos pagal ~~Europos Sąjungos sutartį~~ **Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, Bendrijų sutartis** arba **Bendrijos Europos Sąjungos** antrinės teisės aktus.

1.1.2. Informacija apie kliento tapatybę yra viešai prieinama ir finansų įstaigai ar kitam subjektui jos skaidrumas nekelia abejonių.

1.1.3. Kliento veikla ir jos apskaitos metodai finansų įstaigai ar kitam subjektui yra aiškūs ir suprantami.

1.1.4. Klientas yra atskaitingas **Bendrijos Europos Sąjungos** institucijai arba Europos Sąjungos valstybės narės valdžios institucijoms.“;

1.2.2. Pakeisti 1.2.4 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„1.2.4. Pagrindinė kliento veikla nėra finansų įstaigos ar kito subjekto vykdoma veikla, išskyrus nurodytą Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (~~Žin., 1997, Nr. 64-1502; 2008, Nr. 10-335~~) 2 straipsnio 10 dalies 7 punkte.“;

1.2.3. Pakeisti 2.5 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„2.5. Kliento, kliento atstovo (jeigu piniginė operacija atliekama per atstovą), asmens, kurio naudai atliekama piniginė operacija, tapatybę nustatantys duomenys atitinka Lietuvos Respublikos ir tarptautinių organizacijų (FATF, Jungtinių Tautų Organizacijos, Europos Sąjungos) sudarytuose sąrašuose pateiktus su pinigų plovimu ir (ar) teroristine veikla susijusių asmenų duomenis arba jiems yra taikomos finansinės sankcijos pagal Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymą (~~Žin., 2004, Nr. 68-2369~~).“

1.2.4. Pakeisti 2.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„2.6. Klientas – juridinis asmuo ar kita organizacija yra registruotas (-a) tikslinėje teritorijoje, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme (~~Žin., 2001, Nr. 110-3992~~).“

1.3. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintas Kliento ir naudos gavėjo tapatybės, kelių tarpusavyje susijusių piniginių operacijų nustatymo taisykles:

1.3.1. Pakeisti 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos **suprantamos taip, kaip jos** apibrėžtos Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme (~~Žin., 1997, Nr. 64-1502; 2008, Nr. 10-335~~) (toliau vadinama – Įstatymas), ~~Lietuvos Respublikos elektroninio parašo įstatyme, (Žin., 2000, Nr. 61-1827) ir Elektroninių dokumentų valdymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-158 (Žin., 2012, Nr. 3-104) ir 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL 2014 L 257, p. 73).~~“

1.3.2. Pakeisti 3.2.4 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.2.4. tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio ~~kelionės dokumento leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje~~ numeris, jo išdavimo vieta ir galiojimo laikas, arba leidimo nuolat gyventi užsienio valstybėje numeris ir galiojimo laikas, jo išdavimo vieta ir data (taikoma užsieniečiams, nuolat gyvenantiems užsienio valstybėje);“

1.3.3. Pakeisti 5.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„5.1. įvertinti, ar klientas – fizinis asmuo, pradedantis bendradarbiauti su finansų įstaiga ar kitu subjektu, pateikia galiojančius tapatybę patvirtinančius dokumentus arba juos ~~atitinkančius kelionės dokumentus~~ **atitinkantį leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje**; nustatyti, ar jo pateiktame dokumente yra būtent to kliento nuotrauka;“

1.3.4. Pakeisti 5.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„5.6. kai reikia nustatyti užsieniečio kliento tapatybę, padaryti tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio ~~kelionės dokumento leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje~~ puslapio su nuotrauka kopiją arba nuskenuoti dokumentą; pensijų fondų valdymo įmonių (sudarant pensijų kaupimo sutartis), draudimo įmonių ir draudimo brokerių įmonių atsakingas darbuotojas privalo padaryti fizinio asmens pateikto tapatybę patvirtinančio dokumento puslapio, kuriame yra šio fizinio asmens nuotrauka, kopiją arba nuskenuoti dokumentą arba įrašyti asmens duomenis (vardas ir pavardė, asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti) pildomame dokumente (pensijų kaupimo sutartyje ar draudimo liudijime – polise);“

1.3.5. Pakeisti 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6. Be duomenų, nurodytų šių taisyklių 4 punkte, klientas – juridinis asmuo ar kita organizacija, registruotas (-a) tikslinėje teritorijoje, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme (~~Žin., 2001, Nr. 110-3992~~), ir asmuo, atstovaujantis šiam juridiniam asmeniui ar organizacijai, taip pat privalo pateikti rašytinę informaciją apie savo dabartinę gyvenamąją vietą, pašto adresą ir kontaktinę informaciją (veikiančius telefono numerius, elektroninio pašto adresus).“;

1.3.6. Pakeisti 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7. Jeigu klientas yra juridinis asmuo, atstovaujamas fizinio asmens, arba klientui – fiziniam asmeniui atstovauja kitas fizinis asmuo, finansų įstaiga ar kitas subjektas turi pareikalauti iš jo įgaliojimo ir, jeigu yra galimybė, patikrinti jo galiojimą (tai yra jį išdavusio asmens teisę išduoti tokį įgaliojimą), įgaliojimo galiojimo laiką, kokių veiksmus atlikti nurodyta įgaliojime (įgaliojimas turi atitikti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (*Žin.*, 2000, Nr. 74-2262) reikalavimus).“

1.3.7. Pakeisti 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8. Tapatybei nustatyti turi būti pateikti dokumentų originalai arba šių dokumentų kopijos su notaro liudijimu, patvirtinančiu dokumento kopijos tikrumą. **Šis reikalavimas netaikomas, kai kliento tapatybė nustatoma jam fiziškai nedalyvaujant, tai yra nuotoliniu būdu (toliau – nuotolinis būdas), laikantis šių taisyklių 10 punkte nustatytų reikalavimų.**“

1.3.8. Pakeisti 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9. Ant kiekvieno kliento tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio ~~kelionės dokumento leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje, taip pat elektroninio dokumento, pasirašyto kvalifikuotu elektroniniu parašu~~, kurio originalo finansų įstaigoje ar kitame subjekte nėra, kopijos (jeigu daroma popierinė dokumento kopija) finansų įstaigos ar kito subjekto atsakingas darbuotojas, padaręs dokumento kopiją, privalo uždėti tikrumo žymą. Tikrumo žymą sudaro žodžiai „Kopija tikra“, atsakingo darbuotojo pareigų pavadinimas, parašas, vardas ir pavardė, data, finansų įstaigos ar kito subjekto antspaudas. Jeigu antspaudą turėti neprivaloma pagal finansų įstaigos ar kito subjekto veiklą reguliuojančius teisės aktus, kliento tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio ~~kelionės dokumento leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje~~ kopijos, ~~taip pat elektroninio dokumento, pasirašyto kvalifikuotu elektroniniu parašu~~, tikrumas (jeigu daroma popierinė dokumento kopija) patvirtinamas finansų įstaigos ar kito subjekto atsakingo darbuotojo parašu, taip pat nurodoma atsakingo darbuotojo pareigų pavadinimas, vardas, pavardė ir data.“

1.3.9. Pakeisti 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10. Finansų įstaigos ir kiti subjektai gali nustatyti klientų – ~~Lietuvos Respublikos piliečių~~ tapatybę jiems ~~fiziškai nedalyvaujant, t. y.~~ nuotoliniu būdu, **šiais atvejais:**

10.1. kai informacija apie asmens tapatybę patvirtinama naudojantis kvalifikuotu elektroniniu parašu, kuris atitinka reglamento (ES) Nr. 910/2014, reikalavimus. Trečiųjų valstybių kvalifikuoti elektroniniai parašai pripažįstami vadovaujantis reglamento (ES) Nr. 910/2014 14 straipsniu; naudojant kvalifikuotą elektroninį parašą ir tik tais atvejais, jeigu kliento tapatybė, prieš išduodant jam kvalifikuotą sertifikatą, buvo nustatyta jam fiziškai dalyvaujant ir vykdant Taisyklių 3.1 punkto reikalavimus. Nustatydami kliento tapatybę šiuo būdu, finansų įstaigos ir kiti subjektai privalo vykdyti Taisyklių 5.3 ir 5.4 punktų reikalavimus.

10.2. kai informacija apie asmens tapatybę patvirtinama Europos Sąjungoje išduotomis elektroninės atpažinties priemonėmis, veikiančiomis pagal aukšto arba pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties schemas, nustatytas reglamento (ES) Nr. 910/2014 8 straipsnyje;

10.3. kai naudojamos elektroninės priemonės, leidžiančios tiesioginio vaizdo perdavimą vienu iš šių būdų:

10.3.1. tiesioginio vaizdo perdavimo metu užfiksuojamas tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje originalas ir kliento tapatybė patvirtinama naudojantis bent pažangiuoju elektroniniu parašu, atitinkančiu reglamento (ES) Nr. 910/2014 26 straipsnio reikalavimus;

10.3.2. tiesioginio vaizdo perdavimo metu užfiksuojamas kliento veido atvaizdas ir kliento parodytas tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje originalas.“

1.3.10. Papildyti 10¹ punktu:

„10¹. Nustatyti tapatybę šių taisyklių 10.1 ir 10.2 papunkčiuose nurodytais atvejais galima, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

10¹.1. prieš kliento tapatybės nustatymą šių taisyklių 10.1 ir 10.2 papunkčiuose nurodytais atvejais, kliento tapatybė buvo nustatyta jam fiziškai dalyvaujant išduodant kvalifikuoto elektroninio parašo sertifikatą ar elektroninės atpažinties priemonę, veikiančią

pagal aukšto arba pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties schemą ir vykdamas šių taisyklių 3 punkto reikalavimus;

10¹.2. kliento – fizinio asmens ir juridinio asmens atstovo – tapatybė buvo nustatyta iš šių taisyklių 3, 4, 6 ir 7 punktuose nurodytų dokumentų.“

1.3.11. Papildyti 10² punktu:

„10². Nustatydami kliento tapatybę pagal šių taisyklių 10 punktą, finansų įstaigos ir kiti subjektai privalo vykdyti šių taisyklių 5.3 ir 5.4 papunkčių reikalavimus ir tapatybei nustatyti panaudoti papildomus duomenis, dokumentus ar informaciją, gautus iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio, kurie leidžia įsitikinti kliento tapatybės autentiškumu.“

1.3.12. Papildyti 10³ punktu:

„10³. Kliento vaizdo ir garso tapatybės duomenys, nustatyti nuotoliniu būdu, turi būti saugomi 10 metų nuo sandorių ar dalykinių santykių su klientu pabaigos dienos tuo formatu, kuriuo buvo surinkti.“

1.3.13. Papildyti 10⁴ punktu:

„10⁴. Techninius reikalavimus kliento tapatybės nustatymo procesui, kai tapatybė nustatoma nuotoliniu būdu, naudojantis elektroninėmis priemonėmis, leidžiančiomis tiesioginio vaizdo perdavimą, kaip nurodyta šių taisyklių 10.3 papunktyje, nustato Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.“

1.3.14. Papildyti 10⁵ punktu:

„10⁵. Atsakomybė dėl šiose taisyklėse nustatytų kliento tapatybės nustatymo reikalavimų įvykdymo, kai kliento tapatybė nustatoma nuotoliniu būdu, tenka finansų įstaigoms ir kitiems subjektams, išskyrus atvejus, kai kliento tapatybė buvo nustatyta naudojant elektroninės atpažinties priemonę, veikiančią pagal aukšto arba pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties schemas, nustatytas reglamento (ES) Nr. 910/2014 8 straipsnyje“.

1.3.15. Pakeisti 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13. Pateiktų duomenų teisingumą klientas patvirtina parašu ir (arba) antspaudu (jeigu jis antspaudą privalo turėti pagal jo veiklą reguliuojančius teisės aktus) savo byloje ar anketoje arba kvalifikuotu elektroniniu parašu. Šis reikalavimas netaikomas, jeigu duomenys pateikiami nuotoliniu būdu, kai klientas pateikdamas duomenis tuo pačiu patvirtina jų teisingumą.“

2. Šis nutarimas įsigalioja 2016 m. gruodžio 1 dieną.

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras

UAB "Finansų dokumentų
registravimas"
2016-12-24

Finansų ministrė
Rasa Budbergaitė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSŲ MINISTERIJA

2016 -10- 0 6

Gauta
Nr. 1620099

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

2016-10-05 Nr. (1.36.)LT-1165
Į 2016-09-22 Nr. (7.29-04)-6K-1606633

DĖL IŠVADOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. RUGSĖJO 24 D. NUTARIMO NR. 942 „DĖL KRITERIJŲ, KURIAIS VADOVAUJANTIS KLIENTAS LAIKOMAS KELIANČIU MAŽĄ PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO GRĖSMĘ, IR KRITERIJŲ, KURIAIS VADOVAUJANTIS LAIKOMA, KAD YRA DIDELĖ PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO GRĖSMĖ, SĄRAŠO, KLIENTO IR NAUDOS GAVĖJO TAPATYBĖS, KELIŲ TARPUSAVYJE SUSIJUSIŲ PINIGINIŲ OPERACIJŲ NUSTATYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO IR INFORMACIJOS APIE PASTEBĖTUS GALIMO PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO POŽYMIUS, LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS IR PRIEMONES, KURIŲ BUVO IMTASI PRIEŠ PAŽEIDĖJUS, PATEIKIMO TVARKOS NUSTATYMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTAS“ PAKEITIMO“ PROJEKTUI

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. rugsėjo 24 d. nutarimo Nr. 942 „Dėl Kriterijų, kuriais vadovaujantis klientas laikomas keliančiu mažą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmę, ir kriterijų, kuriais vadovaujantis laikoma, kad yra didelė pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmė, sąrašo, kliento ir naudos gavėjo tapatybės, kelių tarpusavyje susijusių piniginių operacijų nustatymo taisyklių patvirtinimo ir informacijos apie pastebėtus galimo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo požymius, Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pažeidimus ir priemones, kurių buvo imtasi prieš pažeidėjus, pateikimo tvarkos nustatymo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas), teikia pastabas.

Dėl Projekto numatomo teisinio reguliavimo priemonių ir galimų pasekmių:

1. Atsižvelgiant į Projekto lydimojoje medžiagoje nurodytą informaciją, apie šiuo metu su suinteresuotomis institucijomis derinamą naujos redakcijos Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projektą, kuriame numatoma reglamentuoti klientų tapatybės nustatymo nuotoliniu būdu aspektus, manome, kad Projektu siūlomas įstatymo įgyvendinamuoju teisės aktu įtvirtinti teisinis reguliavimas nesavalaikis (vėliau priimtame įstatyme įtvirtinus kitoki teisinį reguliavimą, galėtų būti apsunkintas asmenų teisėtų lūkesčių apsaugos ir užtikrinimo įgyvendinimas). Be to, Projektu siūlomas įtvirtinti naujas teisinis reguliavimas neatsiejamas nuo įstatyminio teisinio reguliavimo. T. y. esminės nuostatos neišvengiamai turėtų būti įtvirtinamos įstatyminiu lygiu (žr.

pavyzdžiui, Projekte dėstomas Kliento ir naudos gavėjo tapatybės, kelių tarpusavyje susijusių piniginių operacijų nustatymo taisyklių (toliau – Taisyklės) 10⁵ p. nuostatas dėl atsakomybės taikymo/atleidimo nuo atsakomybės sąlygų). Be to, Projekto lydimojoje medžiagoje nėra atskleistos išimties dėl atsakomybės netaikymo, kurią siūloma įtvirtinti dėstomame Taisyklių 10⁵ p. (žr. nuostatą, prasidedančią formuluote „išskyrus“), įtvirtinimo priežastys.

2. Dėstomame Taisyklių 10^{1.1} p. vartojama formuluotė „trečioji šalis“ neapibrėžta (t. y. neaišku, kokius teisinių santykių subjektus siekiama įvardinti). Ši formuluotė iš dalies klaidinanti, atsižvelgiant ir į dėstomuose Taisyklių 10.1 p. ir 10.3.3 p. vartojamą formuluotę „trečioji valstybė“. Kartu pažymėtina, kad nei Taisyklėse, nei Projekte nesūdoma apibrėžti sąvokos „trečioji valstybė“, tačiau tokios sąvokos įtvirtinimas, mūsų nuomone, būtų tikslingas.

3. Dėstomame Taisyklių 10^{1.1} p., siekiant apibrėžti Taisyklių 10.1 ir 10.2 p. taikymo sąlygas, viena iš sąlygų siejama su nuostata „prieš kliento tapatybės nustatymą <...> kliento tapatybė trečiosios šalies buvo nustatyta jam fiziškai dalyvaujant <...>“. Svarstyta, ar neturėtų būti detaliau reglamentuojama nuostata „prieš <...>“, pavyzdžiui, apibrėžiant momentą/laikotarpį, kuriuo tokie veiksmai turėtų būti atlikti. Pastaroji pastaba taikytina ir dėl dėstomų Taisyklių 10^{1.2} p. nuostatų.

Atsižvelgiant į Taisyklių 8 p. nuostatą, jog tapatybei nustatyti turi būti pateikti dokumentų originalai arba šių dokumentų kopijos (t. y. galimos abi alternatyvos), neaišku, dėl kokių priežasčių dėstomos Taisyklių 10^{1.2} p. nuostatos siejamos tik su dokumentų kopijų pateikimu. Be to, toks reikalavimas iš dalies konkuruotų su dėstomomis Taisyklių 10^{1.1} p. nuostatomis/iš dalies jas dubliuotų.

4. Dėstomame Taisyklių 10² p. vartojama formuluotė „patikimas ir nepriklausomas šaltinis“ nėra apibrėžta (neįvardinti teisinio reguliavimo objektas, subjektai, kriterijai, kuriais vadovaujantis būtų vertinami patikimumo ir nepriklausomumo reikalavimai). Be to, iš dėstomų Taisyklių 10² p. nuostatų galima suprasti ir taip, kad, taikant Taisyklių 10 p., finansų įstaigoms ir kitiems subjektams būtų privalomos tik Taisyklių 5.3 ir 5.4 p. nuostatos.

5. Pažymėtina, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 9 str. 14 d., įgaliojimai nustatyti kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo ir kelių tarpusavyje susijusių piniginių operacijų nustatymo tvarką, be teisės perįgaluoti kitą teisėkūros subjektą, yra suteikti Vyriausybei, todėl dėstomu Taisyklių 10⁴ p. negalėtų būti netgi tam tikra apimtimi suteikiami įgaliojimai Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai priimti teisės aktą, nustatantį minėtą tvarką arba kuriuo būtų reglamentuojami tam tikri tokios tvarkos aspektai.

Dėl Projekto teisės technikos ir kitų svarbių aspektų:

1. Atsižvelgiant į Projekte vartojamas sąvokas „kvalifikuotas elektroninis parašas“, „elektroninės atpažinties priemonė“, „pažangusis elektroninis parašas“, siūlytina įvertinti poreikį Taisyklių 2 p. taip pat nurodyti, kad Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip kaip jos apibrėžtos ir Reglamente (ES) Nr. 910/2014.

2. Siūlytina Projekte dėstomame Taisyklių 10.2 p. teikti nuorodą į konkretų Reglamento (ES) Nr. 910/2014 straipsnį, kuriame reglamentuoti elektroninės atpažinties schemų saugumo užtikrinimo lygiai.

3. Reikėtų peržiūrėti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. rugsejo 24 d. nutarimą Nr. 942, įskaitant ir Taisyklės, atsisakant nuorodų į „Valstybės žinias“.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

Darius Mickevičius, (8 5) 266 29 66, el. p. darius.mickevicius@tm.lt
Andrius Miliūnas, (8 5) 266 29 06, el. p. andrius.miliunas@tm.lt
Asta Avizaitė, (8 5) 266 28 95, el. p. asta.avizaite@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. RUGSĖJO 24 D. NUTARIMO NR. 942 „DĖL
KRITERIJŲ, KURIAIS VADOVAUJANTIS KLIENTAS LAIKOMAS KELIANČIU
MAŽĄ PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO GRĖSMĖ, IR
KRITERIJŲ, KURIAIS VADOVAUJANTIS LAIKOMA, KAD YRA DIDELĖ PINIGŲ
PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO GRĖSMĖ, SĄRAŠO, KLIENTO IR
NAUDOS GAVĖJO TAPATYBĖS, KELIŲ TARPUSAVYJE SUSIJUSIŲ PINIGINIŲ
OPERACIJŲ NUSTATYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO IR INFORMACIJOS APIE
PASTEBĖTUS GALIMO PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO
POŽYMIUS, LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ
FINANSAVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS IR PRIEMONES, KURIŲ
BUVO IMTASI PRIEŠ PAŽEIDĖJUS, PATEIKIMO TVARKOS NUSTATYMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – Nutarimo projektas)
(TAP-16-1673) (TAIS Nr. 16-9379(3))**

2016-10-17Nr.NV-3240

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto atitiktį galiojantiems įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir siūlymus:

1. Atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23d. įsakymu Nr. 1R-298, 13 papunktį, siūlytina tikslinti Nutarimo projekto 1.3.1 p. (keičiamų Taisyklių 2 p.) atsisakant nuorodos į *konkretų* žemesnio lygmens teisės aktą.

2. Pažymėtina, kad Nutarimo projekto 1.3.9 p. (keičiamų Kliento ir naudos gavėjo tapatybės, kelių tarpusavyje susijusių piniginių operacijų nustatymo taisyklių (toliau – Taisyklės) 10.3 p.) ir Nutarimo projekto 1.3.13 p. (keičiamų Taisyklių 10⁴ p.) reglamentuoja tuos pačius teisinius santykius. Todėl siekiant nekartoti kelis kartus tų pačių teisinių santykių reguliavimo, siūlytina palikti tik Nutarimo projekto 1.3.9 p. nuostatas.

3. Pritariame Teisingumo ministerijos 2016 m. spalio 5 d. rašto Nr. (1.36)2T-1165: 1) pirmosios pastabos paskutiniajam sakiniui - Nutarimo projekto lydimojoje medžiagoje nėra atskleistos išimties dėl atsakomybės netaikymo, kurią siūloma įtvirtinti dėstomame Taisyklių 10⁵ punkte (žr. nuostatą, prasidedančią formuluote „išskyrus“), įtvirtinimo priežastys. Siūlome Nutarimo projekto rengėjų detalizuoti, paaiškinti, kodėl subjektams nurodyta atsakomybė neturi būti taikoma naudojant aukšto ar pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties schemą (ar vieninteliu argumentu šiuo atveju gali būti tai, kad asmens tapatybė būna nustatyta asmens, kuris išduoda elektroninės atpažinties priemonę?). Be to, siūlytina papildyti Nutarimo projekto nuostatas nurodant, kur ir kokio subjekto tokia schema yra patvirtinta; 2) ketvirtajai

pastabai – atsižvelgiant į Taisyklių 10² p. nuostatas ir derinimo pažymoje pateiktą argumentaciją, siūlome nurodyti teisės aktą, kuriame yra atskleistas sąvokos „patikimas ir nepriklausomas šaltinis“ turinys ar pateiktas sąvokos apibrėžimas. Be to, iš dėstomų Taisyklių 10² p. nuostatų galima suprasti taip, kad taikant Taisyklių 10 p., finansų įstaigoms ir kitiems subjektams būtų privalomas tik Taisyklių 5.3 ir 5.4 p. nuostatų vykdymas.

4. Pritariame Lietuvos bankų asociacijos 2016 m. rugsėjo 28 5 d. rašto Nr. 06/19 4 pastabai ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 7 pastabai dėl to, kad Nutarimo projekto 1.3.15 p. (keičiamų Taisyklių 13 p.) nenumatoma, kaip konkrečiai klientas patvirtins pateikiamų duomenų teisingumą, kai fiziškai nedalyvauja nustatant jo tapatybę (t. y. dėl Taisyklių 10.3.2 p. ir 10.3.3 punktų taip pat reikėtų numatyti papildomas priemones, kurios galėtų sumažinti riziką ir padidinti saugumą bei patikimumą). Atsižvelgiant į Lietuvos bankų asociacijos 2016 m. rugsėjo 28 5 d. rašto priešpaskutinę ir paskutinę pastraipas (gali būti apsunkintas tarptautinis bendradarbiavimas su bankais korespondentais ir būtina detalai aptarti visas galimas pasekmes dėl numatomo teisinio reguliavimo), siūlytina Nutarimo projekte numatyti tik patikimas priemonės nuotoliniam klientų identifikavimui.

5. Siūlytina Nutarimo projekto lydimajame medžiagoje detalai paaiškinti, nurodyti kodėl, remiantis kokių teisės aktų nuostatomis, atsižvelgiant į kokias aplinkybes ir pan. Nutarimo projekto nuostatų įsigaliojimas ir naujo teisinio reguliavimo taikymas siejamas būtent su 2016 metų lapkričio 1 d. kalendorine data.

6. Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektas susijęs su tinkamu 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatų įgyvendinimu (Nutarimo projekte pateikiamos net konkrečios nuorodos į šio teisės akto straipsnius), bei vadovaujantis Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka – Nutarimo projektas turėtų būti suderintas su Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos.

7. Atsižvelgiant į 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 preambulės 31 p., 3 str. 3 d., 5 str., 17 str. 4 d. ir kt. (priežiūros institucijos turi bendradarbiauti su duomenų apsaugos institucijomis, ypač nustatant asmens tapatybės duomenis ir teikiant informaciją apie saugumo incidentus ir asmens duomenų naudojimo pažeidimus), siūlome Nutarimo projektą suderinti su nacionaline Lietuvos, kaip ES valstybės narės, duomenų apsaugos institucija – Valstybine duomenų apsaugos inspekcija.

2-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Ieva Peciukonienė

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

Dėl Vyriausybės 2008 m. rugsėjo 24 d. nutarimo Nr. 942 "Dėl Kriterijų, kuriais vadovaujantis klientas laikomas keliančiu mažą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmę, ir kriterijų, kuriais vadovaujantis laikoma, kad yra didelė pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmė, sąrašo, Kliento ir naudos gavėjo tapatybės, kelių tarpusavyje susijusių piniginių operacijų nustatymo taisyklių patvirtinimo ir informacijos apie pastebėtus galimo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo požymius, Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pažeidimus ir priemones, kurių buvo imtasi prieš pažeidėjus, pateikimo tvarkos nustatymo" pakeitimo *ITAP-16-1673(16-937914)*

Pranešėjas: finansų ministrė R. Budbergytė

Dalyvauja: Finansų ministerijos Finansų rinkos politikos departamento Draudimo veiklos skyriaus vyriausioji specialistė J. Burlėgienė

*Posėdžių rengimo skyriaus
patarėjas*

R. Gerasimovič

Klausimo kuratorius: V.Pavardė, parašas

2016-10-14
[Signature]

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><i>2016-10-18</i> (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p>1. Pasiūlyti FM: 1.1. atsižvelgti į VRM, Lietuvos bankų asociacijos ir TD pastabas; 1.2. projektą suderinti su ETD ir Valstybine duomenų apsaugos inspekcija. 2. Patikslintą projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje. <i>2016-10-18</i></p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p>